

Соціально-психологічні чинники вибору сексуального партнера у юнацькому віці

Владислав Алексюк

*магістрант кафедри психології,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: aleksiukOM@krok.edu.ua*

Ірина Сингаївська

*кандидат психологічних наук, професор,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: irinas@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-6802-0081*

В період юнацтва, коли психосексуальний розвиток активно співпадає з формуванням ідентичності та особистісних цінностей, вибір сексуального партнера набуває особливого значення та складності. Цей процес розкриває важливі соціально-психологічні аспекти, які визначають та моделюють рішення молодих людей у сфері стосунків та сексуальності. Вибір сексуального партнера у юнацькому віці також підпорядкований багатьом соціально-психологічним чинникам, оскільки це період активного формування ідентичності, становлення стосунків та набуття досвіду в особистісному і соціальному житті [1; 2].

В процесі дослідження цієї складної проблематики важливо розглядати як індивідуальні, так і загально-соціальні аспекти вибору сексуального партнера у юнацтві, адже багато соціальних чинників також впливають на їх вибір, включаючи вплив сім'ї, однолітків, мас-медіа, та соціокультурних стереотипів [3].

Зважаючи на ці різноманітні соціально-психологічні чинники, варто вивчати вибір сексуального партнера у юнацтві як складну міждисциплінарну проблему, яка розкриває важливі аспекти формування особистості та її взаємодії зі світом. Такий аналіз може не лише сприяти кращому розумінню процесів, що відбуваються на цьому етапі життя, але й сприяти розробці програм та ініціатив, спрямованих на забезпечення здорових та свідомих відносин серед молоді [4; 5; 6].

У юнацькому віці вибір сексуального партнера є суттєвим аспектом, і цей вибір сильно залежить від різних соціально-психологічних чинників. Це обумовлено тим, що в цей період формується ідентичність, розвиваються міжособистісні стосунки і набувається досвід у особистому та соціальному житті.

Одним із основних завдань дослідження сексуальних взаємин у світі є правильне сприйняття даної теми суспільством шляхом аналізу та узагальнення фактів, складених у чітку картину. Сексуальна самосвідомість включає в себе різні компоненти, такі як сексуальна ідентифікація, сексуальні емоційні переживання і сексуальна активність. Генезис цієї самосвідомості у молоді визначається рядом змін, які відбуваються зі зростанням віку, включаючи розвиток емоційної стійкості, глибше розуміння себе та зростання відповідальності.

На практиці перевірено дієвість та ефективність оцінки впливу соціально-психологічних чинників на вибір сексуального партнера у юнацькому віці. Дослідження показали, що молодь у віці від 15 до 20 років виявляє високий рівень емоційної відданості та симпатії до своїх партнерів, але індивідуальні відмінності виявляються у способі вираження цих почуттів [7].

Вікова характеристика має вплив на більший рівень емоційності у виявленні почуттів. Дослідження також підкреслює значення розвитку емоційної інтелігенції серед молоді. Індивіди, які можуть краще керувати своїми емоціями і розуміють свої потреби та бажання у сексуальних відносинах, мають більше можливостей для створення задовільних і здорових сексуальних відносин.

Застосування різноманітності підходів до сексуальних відносин допомагає підтримувати сексуальну рівність, адже кожна особа має право на свої власні відносини, які відповідають її потребам і переконанням. Розуміння та прийняття цієї різноманітності допомагає створити більш відкрите та рівноправне суспільство, адже як показало одне з наших досліджень: не всі готові відкрито говорити про свої проблеми та ставити питання.

Вищесказане вказує на необхідність надання молоді інформації та освіти з питань сексуального розвитку та відносин. Бо саме підтримка молоді у розумінні їхніх власних потреб і вибору сексуального партнера в юнацькому віці є важливою складовою забезпечення їхнього фізичного та психологічного благополуччя, а також закладає основу належного формування уявлення про інститут сім'ї та шлюбу. Вона також сприяє розвитку здорових стосунків, збереженню психічного та емоційного благополуччя молоді, формуванню правильних цінностей і уявлень про стосунки в майбутньому [8]. Саме тому надання молоді доступу до надійної та актуальної інформації про сексуальний розвиток та відносини є важливою складовою підготовки їх до дорослого життя, як з точки зору соціальних каналів впливу, так і з батьківською допомогою.

Ключові слова: психологія.

Список використаних джерел

1. Дідковська Л. І. Психологічні особливості ставлення до сексу осіб ранньої дорослості. *Психологічні науки*, 2014. 2.12. С. 72–79.
2. Сорока І., Сингаївська І. Управління міжособистісними конфліктами у студентському середовищі: результати впровадження навчального курсу. *Psychological journal*, 2022. Т. 8. Вип. 1 (57). С. 18–31.
3. Сингаївська І. В., Іванова О. В. Коучинговий підхід як інструмент для встановлення довірливих стосунків між батьками і підлітками. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2023. № 2 (70). С. 166–172.
4. Гусейнова Н. О. Психологічна обумовленість вибору майбутнього партнера по шлюбу. *Актуальні проблеми практичної психології* : зб. наук. праць. Херсон, 2012. С. 130–134.
5. Хавула Р.М. Психологічні чинники вибору шлюбного партнера в юнацькому віці. *Проблеми гуманітарних наук. Серія «Психологія»*. 2012. Вип. 29. С. 189–201.
6. Столярчук О., Вожедай А., Дружиніна А. Чинники вибору шлюбного партнера у юнацькому віці. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2019. Випуск 5. С. 58–63.

7. Сингаївська І.В., Федорець С. Б. Підлітковий вік як один із критичних періодів психосексуального розвитку людини. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2022. № 4 (68). С. 107–114.
8. Кравець В. *Теорія і практика дошлюбної підготовки молоді*. К.: Київська правда, 2000. 688 с.